

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Ιουλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3960

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Α. 1105

Υποχρέωση χρήσης ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου, οι οποίες πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην υπό στοιχεία Α.1173/2022 (Β' 6953) απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Της παρ. 9 του άρθρου 12 και του άρθρου 40 του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251),

β) του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94) και ειδικότερα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού,

γ) της υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).

2. Τις διατάξεις:

α) Του π.δ. 899/1976 «Περί ανακηρύξεως περιοχών της Χώρας ως τουριστικών τόπων» (Α' 329),

β) του π.δ. 664/1977 «Περί ανακηρύξεως περιοχών της χώρας ως Τουριστικών Τόπων και διόρθωσης του υπ' αριθ. 899/1976 Π. Δ/τος» (Α' 222),

γ) της υπό στοιχεία Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1220/2012 «Κωδικοποίηση-Συμπλήρωση τεχνικών προδιαγραφών Φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών και συστημάτων. Διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας τους. Προδιαγραφές αποσπελλόμενων αρχείων στην ΓΠΠΣ» (Β' 3517),

δ) της υπό στοιχεία Α.1073/18.5.2023 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «Απόσυρση από τη χρήση και οριστική παύση Ειδικών Ασφαλών Φορολογικών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ) για το σύνολο των οντοτήτων. Παύση χρήσης απλών Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ) για τις οντότητες εστίασης που λει-

τουργούν με σερβίρισμα σε τραπεζοκαθίσματα και ορισμός υποχρέωσης χρήσης, ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου» (Β' 4516 - Διόρθωση Σφάλματος Β' 4606),

ε) της υπό στοιχεία Α.1173/2022 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Τροποποίηση τεχνικών προδιαγραφών ΦΗΜ» (Β' 6953).

3. Την υπ' αρ. 1/20.1.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 και την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. και την υπό στοιχεία 5294ΕΞ2020/17.01.2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

4. Την ανάγκη καθορισμού των οντοτήτων εστίασης που λειτουργούν με σερβίρισμα σε τραπεζοκαθίσματα και εμπίπτουν στην υποχρέωση χρήσης ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης.

5. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

1. Με τις διατάξεις της υπό στοιχεία Α.1073/2023 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι, οι οντότητες εστίασης που λειτουργούν με σερβίρισμα σε τραπεζοκαθίσματα και εκδίδουν τα λογιστικά τους στοιχεία με τη χρήση απλών ΦΗΜ ή ΕΑΦΔΣΣ, από την 1.8.2024 και εφεξής, έχουν την υποχρέωση χρήσης ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου που πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην υπό στοιχεία Α. 1173/2022 ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων.

2. Στην ως άνω υποχρέωση εμπίπτουν οι οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) ανεξαρτήτως μεγέθους αυτών, που δραστηριοποιούνται στο χώρο της μαζικής εστίασης πλήρους επεξεργασίας (πλήρους γεύματος) και λειτουργούν με σερβίρισμα σε τραπεζοκαθίσματα, καθώς και Κ.Α.Δ., που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο Πίνακα:

ΚΑΔ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
56.10.11		Υπηρεσίες παροχής γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου
	56.10.11.02	Υπηρεσίες εστιατορίου μέσα σε ξενοδοχείο ύπνου
	56.10.11.03	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από εστιατόριο, ταβέρνα, ψαροταβέρνα, ψησταριά, με ζωντανή μουσική από ορχήστρα τριών τουλάχιστον οργάνων, [που υπάγεται στην υπό στοιχεία 1059176/625/ΠΟΛ.1087/25.6.2003 (Β' 932) απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, όπως ισχύει κάθε φορά], με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.04	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από εστιατόριο, ταβέρνα, ψαροταβέρνα, ψησταριά, χωρίς ζωντανή μουσική ή με ορχήστρα λιγότερη των τριών οργάνων [που δεν υπάγεται στην υπό στοιχεία 1059176/625/ΠΟΛ.1087/25.6.2003 (Β' 932) απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, όπως ισχύει κάθε φορά], με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.05	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από εστιατόριο ταχείας εξυπηρέτησεως (φαστ - φουντ), με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.06	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από κέντρο διασκέδασης - κοσμική ταβέρνα
	56.10.11.07	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από οινεστιατόριο ή οινομαγειρείο (οικογενειακή επιχείρηση, χωρίς προσωπικό)
	56.10.11.08	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από πιτσαρία, με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.09	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από ψητοπωλεία - σουβλατζίδικα, με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.10	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων και ποτών από ουζερί, μεζεδοπωλείο, τσιπουράδικο, ζυθοπωλείο με παροχή σερβιρίσματος
	56.10.11.11	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων και ποτών από σνακ μπαρ, με παροχή σερβιρίσματος

Για τις ανάγκες της παρούσας ως εστίαση ορίζουμε τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται επιχειρήσεις μαζικής εστίασης πλήρους επεξεργασίας (πλήρους γεύματος), ήτοι επιχειρήσεις που διαθέτουν, τρόφιμα τα οποία παρασκευάζονται με πολλούς και σύνθετους χειρισμούς στην ίδια την οντότητα ή τρόφιμα που προέρχονται από νομίμως λειτουργούσες λοιπές οντότητες και οι οποίες προσφέρουν πλήρη εξυπηρέτηση από σερβιτόρους σε μεμονωμένους πελάτες που κάθονται σε τραπέζια (συμπεριλαμβανομένων των πάγκων ή των ιδιαίτερων χώρων [σεπαρέ]). Η δραστηριότητα αυτή νοείται ως η κύρια δραστηριότητα της επιχείρησης και όχι ως παρεπόμενη και συμπληρωματική της κύριας. Ως κύρια νοείται η δραστηριότητα με τα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα όπως αυτά προσδιορίζονται με βάση την τελευταία υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή εφόσον δεν έχει παρέλθει ο χρόνος υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους έναρξης της επιχείρησης και η σχετική δήλωση δεν έχει υποβληθεί, ως αυτή προκύπτει από τον δηλωθέντα κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) στο φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ.

3. Σε περίπτωση που οντότητα του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 χρησιμοποιεί, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, ΕΑΦΔΣΣ για την έκδοση των λογιστικών της στοιχείων και διαθέτει ΚΑΔ των κατηγοριών 56.10 και 56.2, έχει σε κάθε περίπτωση υποχρέωση, από την 1.8.2024 και εφεξής, χρήσης ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου που πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην υπό στοιχεία Α. 1173/2022 απόφαση ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων ανεξαρτήτως των εξαι-

ρέσεων της παρ. 7 της παρούσας για τις συναλλαγές που αφορούν τη δραστηριότητα εστίασης (56.10 και 56.2).

4. Επιτρέπεται η χρήση ΦΗΜΑΣ εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου που πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην υπό στοιχεία Α. 1173/2022 απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης, από λοιπές οντότητες εστίασης που λειτουργούν με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των κατηγοριών 56.10 και 56.2, πέραν των αναφερόμενων στην παρ. 2 και δεν χρησιμοποιούν, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, ΕΑΦΔΣΣ για την έκδοση των λογιστικών τους στοιχείων.

5. Σε περίπτωση που δεν γίνεται χρήση του προγράμματος ανοιχτών τραπέζιων εστιατορίου με την έκδοση δελτίων παραγγελίας, εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 4308/2014, και οι ως άνω υποχρεοί οφείλουν να εκδίδουν τα στοιχεία λιανικής πώλησης, με σήμανση από ΦΗΜΑΣ Εστιατορίου ή ΦΤΜ Εστιατορίου ή ΑΔΗΜΕ Εστιατορίου που πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην υπό στοιχεία Α. 1173/2022 απόφαση ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης, κατά τον χρόνο παράδοσης των αγαθών, ήτοι με κάθε σερβίρισμα.

6. Οντότητες εστίασης που εμπίπτουν στον ορισμό της παρ. 2, εφόσον στην ίδια εγκατάσταση πραγματοποιούν συναλλαγές που δεν εμπίπτουν στις σχετικές δραστηριότητες, δύνανται να εκδίδουν τα λογιστικά στοιχεία για τις συγκεκριμένες και μόνο συναλλαγές με χρήση λοιπών τύπων ΦΗΜ ή Παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων.

7. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται:

α) Οντότητες εστίασης, ανεξάρτητα αν εμπίπτουν στον ορισμό της παρ. 2, που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε οικισμούς με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, πλην των τόπων που έχουν ανακηρυχθεί ως τουριστικοί με το π.δ. 899/1976 (Α' 329) και το π.δ. 664/1977 (Α' 222),

β) οι συναλλαγές πώλησης σε πακέτο (take away), διανομής (delivery), αυτοεξυπηρέτησης (self-service), καθώς κατά τη διενέργεια των συγκεκριμένων συναλλαγών η επιχείρηση δεν παρακολουθεί «ανοικτά τραπέζια».

8. Τυχόν μη δήλωση οποιουδήποτε εκ των αναφερόμενων ΚΑΔ στον πίνακα της παρ. 2, στους δηλωθέντες

ΚΑΔ με τους οποίους λειτουργεί μια οντότητα στο φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ καίτοι πληροί τις προϋποθέσεις δραστηριοποίησης στον χώρο της εστίασης ως αυτός ορίζεται στην παρ. 2, δεν απαλλάσσει την οντότητα από την υποχρέωση έκδοσης των λογιστικών της στοιχείων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1.

9. Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2024

Ο Διοικητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

